

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. X. Ostenditur ulteriùs, quòd peculium primitus per se non fuerit
licitum Religiosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

Proprietas,
securior eligenda, ubi non est manifesta necessitas
tolerandorum peculiarium.

CAPUT X.

*Ostenditur ulterius, quod peculium primitus per se
non fuerit licitum Religiosis.*

I. [D]ipsum ostendit cit. *Dionys. Cartus. lc. a. 14.*
ex *Regulis S. Basilii, S. Augustini, S. Hieronimi, S. Benedicti.* Hic in Regula sua sanctum suum Patrem appellat *S. Basilium*: Qui in Regula sua ita dicit: *Huic, quod est habere aliquod proprium, contrarium est, quod in actibus Apostolorum habetur: erant illis omnia communia -- si quis inter Fratres aliquid suum esse dicit, absque dubio alienum se facit ab electis Dei, & charitate Christi.* h. i.

II. *S. Hieron.* in Regula sua: *Edificat fatuus ille in Zabulo, quia in vita apostolica, & religionis proposito temporales appetit divitias. Hic attendite diligenter: hic periculum omne est, hic interitus, hic mors aeterna.* h. i.

III. *S. Augustinus* saepissime in Regula nominat & eliminat *proprium*, quod autem per hoc *peculium* velit excludere (sicuti & mens fuit priorum) constat ex his, quae in serm. ad Samnitanum disseruit, dicens: *Rem peculiarem omnino fuge. Vide, quanti, & quales de hoc pestifero morbo peculiaritatis perierunt. De peculiaritatis namque radice oriuntur haec vitia, superbia, inobedientia, avaritia, vanagloria, voracitas, mendacium, loquaci-*

loquacitas, atque luxuria. - *Illum morbum habendi peculium voco morbum pestiferum & illecebrosum, quem te oportet relinquere, si non vis beatitudinem sempiternam amittere. Va vobis Monachis, qui divites esse cupitis in pecuniis, & per hoc regnum calorum amittitis: qui sponte vovistis Deo observare normam Patrum Sanctorum, quorum exemplo radicarentur in regno calorum, modo per cupiditatem, & secularibus negotiis dediti intrabitis ignem aeternum. h. i.*

Idem S. August. l. 12. de civit. c. 25. Perversi volunt frui nummo, uti autem Deo: quoniam non nummum propter Deum impendunt, sed Deum propter nummum colunt. h. i.

*Navarrus etiam Canonicus Regularis in Monasterio de Roncavalle nequaquam putabat se esse securum in illo loco, ubi, quamvis cum licentia Superiorum, peculium tenebatur. Proinde licet in commentariis suis omnes rationes conquiescit, quæ pro peculio licite retinendo facere poterant, attamen scrupulis se expedire non valebat, hinc vocat illum *Statum periculosissimum. vide H. Casal. de eo.**

Nimis anxios peculiaristas pro futuro arguit hic idem, dicens: Religiosi magno quandoque numero cum paucis ac penè nullis redditibus commodius vivunt, justò Dei judiciò, quàm peculiaristæ illi in magna rerum abundantia. Inveniunt enim qui sumptuosas illis Ecclesias, commodas domus, honorabiles Sacristias, copiosas bibliothecas, & alia munifica manu ædificent, fidem illorum Deo sic remunerante; cujus provi-

dentiã non minùs liberaliter suorum necessitatibus prospicit, quàm si quispiam ex peculio eas subministraret. *h. i.*

IV. S. *Benedictus* præcipuus legislator, Pater & institutor Monachorum sic ait in sua Regula: *Præcipue hoc vitium proprietatis radicitus de Monasterio amputetur.* Sæpe in ibidem facit mentionem proprii eliminandi, sub quo & peculium se comprehendisse satis insinuat, dum mandat suppellectilia Monachorum frequenter ab Abbate scrutanda, propter opus peculiare, ne inveniantur---. Ut hoc vitium peculiare radicitus amputetur, dentur ab Abbate omnia, qua necessaria sunt &c. *h. i.*

V. S. *Hieron.* in Regl. cit. sic ulteriùs inquit; Si licet habere aliqua temporalia ad victum & tegumentum (qua duo sufficiunt Christiano) nihil horum alicuius sit vestrum, sed commune sit omne etiam minimum.-- Itaque obtestor vos omnes & singulos coram Deo & Jesu Christo, qui iudicaturus est omnes, ut aurum, & argentum, & pecunia cito pertransiens nulla ratione cor vestrum seducat, retinendo apud se quantumcumque minimum temporale ultra ea, qua ex necessitate portantur: nec samen hæc, nisi ex licentiã Superioris. Nudus Jesus nudos querit sectatores. Quod si ipsum sequi, temporale aliquid appetendo, volueris, oneratus gravædine nudum sequi non poteris. Hinc dicuntur beati pauperes spiritu; ut sciatur, quod non sufficit cuncta temporalia in mundo relinquendo, ad claustrum accedere, si mens miserima appetit, qua reliquit.-- Propter quod volo, hortor, & moneo vos, charissimi.

mi, ut hac perpetua in vestro Monasterio observatio maneat, quod nullus omnino tangere, aut aliquo qualiter retinere audeat per horam, censum, aut obolum, sed aliud quodcumque minimum, quamquam à Sorore, aut Matre mittatur. h. i.

VI. Rursus idem ait S. Hier. lc. Sic Sponsum Jesum astringite mentibus mundis à terrenorum contagione: quoniam secum in habitatione nihil permittit esse terrenum: sic sic prosicite peras, ut neque marsupia ex latere pendeant, neque opus sit clavibus, ut jam ex ipsis monstratur exteriorum indicis, quod nihil habetur extrinsecum præter Jesum: quod nihil est clausum, quod est deditum usibus hominum, h. i.

VII. Probatum nunc etiam ratione, & flebili experientia, ex Theodorico de Monasterio, universitatis Colon. Cancellario illa ætate, qua Coloniae studuit Dionys. Cartus. qui & asserit illum fuisse Doctorem, & virum clarum vita, scientia, atque facundia, sed & præcipue mitem & pium. Is in tract. suo de proprietate & peculiaritate Monachorum, vel Religiosorum c. 4. sic discurret, prout citatur à dicto Dionys. Cartus. lc a. 16.

Si scire delectat, quare proprietatis sive peculium tam rigorose prohibetur, attendite vitia, quæ inde sequuntur, quæ prudentiss. expertiss. ac devotissimi viri, qui Religiones instituerunt, consideraverunt, & per experientiam etiam didicerunt. Consideraverunt enim, quod ex proprietate seu peculio tamquam ex venenosa radice multa peccata proveniunt, ut puta, contumacia, superbia, contentio, partialitas, avaritia, vana gloria, invidia, mendacium,

dacium, luxuria, occupatio, infructuosa cura, superflua multiplex dissolutio, varia mentis distractio, acedia, negligensque divini officii persolutio, atque similia. Quoniam abundantes in peculio, ad resistendum suis Superioribus sunt audaces, nec disciplinam & correptionem patienter suscipiunt, partialitates efficiunt, & interdum comessationibus & ebrietatibus vacant. Ex quibus ad vitia carnis labuntur, & votum suum de castitate servanda sceleratissime frangunt; sicque ad divina fiunt pigri, & acediosi, opusque Dei negligenter persolvunt, atque in innumerabiles defectuositates damnabiliter incidunt, non observantes silentium, & sæpe neque jejunium; nec ad commune refectorium veniunt; sicque quotidie magis excæcantur, & obdurantur *h. i. Pergit;*

VIII. Contingit quoque frequenter, quod habentium peculium usus multò plus habet, quam alius: quod non videtur consonare justitiæ; cum bona Monasterii extent communia; tamen secundum justitiam, unicuique secundum indigentiam suam est tribuendum. Cum ergo tot vitiorum peculium sit origo, justissimum, valdeque necessarium est, ut Religiosis secundum Decreta Conciliorum, Decretales Summorum Pontificum, Sanctorumque Patrum Regulas penitus auferatur. Et si Religiosi libenter permitterent se à corporali iurgari veneno; incomparabiliter libentius debent habere, ut ab hoc speciali veneno, æternam damnationem inducente purgentur. *h. i.*

IX. Insuper probat hic Doctor, quod magis nocet Religioso, habere usum peculii sine proprietate-

prietate civili, quàm habere proprietatem sine usu (*Patet in Religiosis Soc. Jesu, post vota biennii retinentibus suorum bonorum dominium radicale seu proprietatem, at sine usu libero, id est, dispositione independente à Superioris licentia.*) Ejus exemplum est ; quòd puero vel furioso non noceret proprium habere cultellum, dummodo non haberet libertatem, & facultatē utendi illo cultello; sed habere libertatē ad placitū utendi communi cultello, esset furioso seu puero valde periculosum. Quemadmodum ergo stultum, & derisibile esset, si quis pater-familias prohiberet filio suo habere proprium cultellum, ne se læderet; nihilominus daret ei licentiam utendi ad plūacit communi cultello domus; sic stultum videtur, & derisibile, si Pater spiritualis Filio suo spirituali prohibeat possidere aliquod proprium; & nihilominus assignat ei aliquam portionem de communibus bonis Conventus, conceditque ei usum illius portionis. *Quia libertas illa utendi illa portione est ei magis periculosa, quàm esset ei proprietatis ejusdem portione sine utendi licentia.* Quoniam usus, propter quem vitandum SS. Patres prohibuerunt proprietatem, est propinquior libertati utendi, quàm proprietati possidendi. Immo, quantum ad progressum de malo in malum, parum aut nihil refert, an habeatur usus sine proprietate, vel cum proprietate. Hoc ipsum ex illo adducit *Rodericus p. 3. tr. 3. c. 15.*

Præterea quod amplius est, facile est considerare, quòd *Monachi habentes peculium saepe immoderatiùs illo utuntur quàm seculares & conjugati propriis rebus*: Conjugati quippe ob curam sta-

tui suo annexam, rebus suis frequenter satis moderatè multùmque parcè utuntur : Monachi verò habentes peculium, quia huiusmodi cura & onere non gravantur, nec, quod restat eis, in hereditatem suis relinquere possunt, rebus sibi concessis valde multoties immoderatè utuntur. *Hucusque cit. auctor à Dionys. Cartus.*

X. Idem in cit. Tr. c. II. piè scribens de religiosa communitate, & malè sentiens de peculiaritate sic reverenter scribit de religiosiss. Ordine Cartus, ad aliorum Ordinum ædificationem, & imitationem, dum inquit: *Insuper attendite, quòd religiosiss. Ordo Cartus. ab exordio suo usque in hunc finem inconcussè servavit modum habendi omnia in communi: & per illum modum profecit in spiritualibus, & in temporalibus. Alia verò Religiones quoad Conventus, innumerabiles per peculia defecerunt & quotidie magis decrescunt in spiritualibus, & in temporalibus; ut flebilis experientia docet.* Addit ibi,

Sæpe accidit, quòd aliqui Conventus Ordinis Cartusienfis per sterilitates aut bella, aut alia infortunia depauperantur; non tamen modum vivendi de communi dimittunt, sed ipsum firmiter tenent, quacumque paupertate non obstante *Concludit.* Nemo agrè ferat, quòd specialem facio mentionem de Ordine Cartusienfium: nam hoc ideo facio, quoniam propter regularem vitam & disciplinam in eo vigentes, ipse est rectè Regula & mensura aliarum Religionum. *h. i.*

Supposito ergo nunc, quòd per se, & ex prima institutione Ordinum non liceat habere peculium; queritur in Capit. seq. an saltem per accidens liceat &c.

CAPUT